

РЕФОРМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Ренська І.І., старший викладач факультету іноземних мов, Київський національний університет технологій та дизайну

Необхідність удосконалення й підвищення якості освіти в цілому, академічна мобільність, співпраця з іноземними навчальними закладами є одним із головних чинників реформування системи вищої освіти в Україні. Запровадження безвізового режиму України із країнами Європи ще більше сприяє вивченню іноземних мов, є додатковою мотивацією для вивчення саме англійської мови, як найбільш розповсюдженою мови міжнародного спілкування, мови ООН.

«Стратегія розвитку національної системи освіти повинна формуватися адекватно сучасним інтеграційним і глобалізаційним процесам, вимогам переходу до постіндустріальної цивілізації, що забезпечить стійкий рух та розвиток України в першій чверті ХХІ століття, інтегрування національної системи освіти в європейський і світовий освітній простір. Модернізація і розвиток освіти повинні набути випереджального безперервного характеру, гнучко реагувати на всі процеси, що відбуваються в Україні та світі. Підвищення якісного рівня освіти має бути спрямовано на забезпечення економічного зростання держави та розв'язання соціальних проблем суспільства, даліше навчання і розвиток особистості. Якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства»[4].

Саме професійна підготовка майбутнього спеціаліста у різних галузях як гуманітарних, так і технічних дисциплін формують його професійні та особистісні якості, а володіння соціокультурними знаннями та високий рівень міжкультурного спілкування є основним завданням, яке ставить вища школа в Україні [1, 2].

Як зазначається у Національній доктрині розвитку освіти України в ХХІ столітті, основними задачами є: «закласти необхідну інтелектуальну та

моральну базу, достатню для майбутньої діяльності у сферах науки, виробництва, культури, управління тощо, та сформувати у людей з вищою освітою якості, необхідні для подальшого продуктивного життя та професійного розвитку, такі якості людини як здатність самому вчитися; глобальне мислення; терпимість до відмінностей щодо цінностей і норм моралі; культурна компетентність; функціональна грамотність та професійна універсальність; культура спілкування; здатність застосовувати знання в конкретних ситуаціях; самостійність та критичність мислення; відповідальність, дисциплінованість, висока культура взаємодії в групах, вміння пристосовуватись до змін тощо» [3], які можуть бути розвинені в процесі формування соціокультурної компетенції з іноземної мови у студентів нефілологічних спеціальностей впродовж всього курсу вивчення як загальної, так і професійно спрямованої іноземної мови.

Сучасна мовна політика та вивчення іноземних мов потребують оновлення та удосконалення методів викладання. Суспільство висуває нові вимоги при підготовці майбутніх спеціалістів: є необхідність у розвитку міжкультурного спілкування; накопичення соціокультурних знань про країни, мова яких вивчається; запровадження при вивченні мов студентами технічних та економічних спеціальностей навчальної дисципліни з основ перекладознавства; лінгвокраїнознавчого курсу; теоретичне обґрунтування взаємовпливу фахової підготовки майбутніх спеціалістів та соціокультурної компетенції з іноземної мови; забезпечення єдності теоретичної та практичної підготовки.

Щоб сформувати у майбутніх фахівців уміння систематизувати, узагальнювати отриману інформацію, професійно і культурно спілкуватися, навчальна діяльність студентів і весь навчальний процес повинні бути організовані з максимальною ефективністю. Актуальність кола визначених проблем обумовлена необхідністю вдосконалення самої концепції навчання студентів іноземним мовам на нефілологічних факультетах вищих навчальних закладів, створення нової інфраструктури освітнього процесу через зростаючу роль іншомовної культури майбутніх фахівців як невід'ємного елемента їх

загальнонаукової компетенції та професійної культури. Саме тому на рівні вищої школи навчання іноземній мові як засобу спілкування між фахівцями різних країн ми розуміємо не як чисто прикладне і вузькоспеціальне завдання. Сучасний випускник вищого навчального закладу – це широко освічена людина, що має фундаментальну підготовку. Відповідно, іноземна мова фахівця такого роду – і знаряддя виробництва, і частина культури, і засіб гуманітаризації освіти. Все це передбачає різнобічну підготовку як з вивчення дисциплін, пов'язаних із спеціальністю, так і з вивчення іноземної мови.

Рівень знання іноземної мови студентом визначається не тільки безпосереднім контактом з його викладачем. При навчанні іноземній мові як засобу спілкування, потрібно створити обстановку реального спілкування, налагодити зв'язок викладання іноземних мов з реальним життям, активно використовувати іноземні мови в живих, природних ситуаціях. Це можуть бути наукові дискусії із залученням іноземних фахівців, реферування та обговорення іноземної наукової літератури, читання окремих курсів на іноземних мовах, виступи та публікації робіт студентів у наукових конференціях іноземною мовою; моделювання роботи перекладача, яке полягає в спілкуванні, контакті, здатності зрозуміти і передати інформацію. Необхідно розвивати форми спілкування за межами аудиторій: клуби, гуртки, відкриті лекції на іноземних мовах, наукові товариства за інтересами, де можуть збиратися студенти різних спеціальностей [6].

Отже, «враховуючи роль англійської мови як мови міжнародного спілкування, з метою сприяння її вивченню для розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови, забезпечення інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору, на підтримку програми Go Global, яка визначає вивчення англійської мови одним із пріоритетів стратегії розвитку», [5] запровадження ініціативи Президента України своїм Указом оголосити 2016 рік роком англійської мови, свідчить про те, що суспільство почало усвідомлювати принципово нову роль вдосконалення мовної освіти у сучасному інформаційному світі. Без якісного

володіння іноземними мовами неможливо реалізувати як соціальну, так і професійну мобільність людини. Про що свідчить зростаюча із кожним роком кількість студентської молоді у науково-практичних конференціях, підготовки доповідей та презентацій іноземною мовою, а також вміння вести дискусії. Саме така мовна практика підвищує самооцінку, мотивує на самовдосконалення, професійне зростання та розуміння перспективності оволодіння іноземною мовою.

Література:

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/1556-18>
3. Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» [Електронний ресурс] // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>
4. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» [Електронний ресурс] // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013/page>
5. Указ Президента України «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні» [Електронний ресурс] // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/641/2015>
6. Crystal D. English as a global language. D. Crystal. – Cambridge., Cambridge University Press, 2003. [Електронний ресурс] // <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511486999>